

MERKNADSSKJEMA

FORSLAGSSTILLER SINE KOMMENTARER TIL INNKOMMEDE MERKNADER OG UTTALER – Oppstart

Plannavn:	Detaljregulering Kopperå
PlanID:	2022003
Utarbeidet av:	Multiconsult Norge AS
Datert/revidert:	22.09.2025

Det ble varslet oppstart og samtidig høring av planprogram 10.04.2024. Merknadsfristen var 29.05.2025. Det kom inn totalt 5 merknader, alle fra offentlige høringsinstanser.

To av merknadene hadde innspill til planprogammet og disse er oppsummert og kommentert med grå bakgrunn.

Uttalelser til varsel om oppstart.....2

1. Statsforvalteren i Trøndelag.....2

2. Trøndelag fylkeskommune7

3. Sametinget11

4. NVE12

5. DSB12

Uttalelser til varsel om oppstart

1. Statsforvalteren i Trøndelag

Dato 21.05.2025

Avsender:	Sammendrag:	Kommentar:	Merknad frå administrasjonen:
Statsforvalteren Dato 21.05.25	Landbruk Eventuelle konsekvenser for landbruk og kulturlandskap må belyses i planprosessen, utover dette har vi ingen merknader.	Tatt til følge. Det er beskrevet i planbeskrivelsen at planområdet ikke omfattes av landbruk eller kulturlandskap, og vil ikke medføre konsekvenser for tematikken.	
	Reindrift Planområdet ligger innenfor Gasken Laante (Færen reinbeitedistrikt) og i nærhet til Saanti/essand reinbeitedistrikt. Tiltaket berører ikke reinbeitedistriktenes beiteområder direkte, men kan ha forstyrrende effekt innover i beiteområdene. <i>Konsekvensutredning</i> I henhold til forskrift om konsekvensutredninger (§ 21) skal samlede virkninger vurderes, særlig for reindriften. Dette gjelder også tidligere vedtatte tiltak i området. Reindrift er ikke nevnt som tema i planprogrammet. det bør også beskrives hvilken metodikk som benyttes, og sikre at reindriftsfaglig kompetanse inngår i utredningen.	Tatt til følge og er ferdig behandlet i forbindelse med vedtatt planprogram. Reindrift er beskrevet bedre i planprogrammet i kapittel 1.4.1, 3.4 og i tabell 8-2 under kapittel 8.3.2. Temaet er blitt vurdert i ROS-analysen og planbeskrivelsen etter enighet med kommunen.	
	<i>Konsultasjonsplikten</i> Sameloven krever at kommunen konsulterer Sametinget og reindriftnæringen i saker som kan påvirke dem. Dette er ikke omtalt i planprogrammet. Kommunen bør ha en plan for konsultasjoner i arbeidet, de skal også føre protokoll og synliggjøre om enighet er oppnådd, jf. Sameloven § 4-7.	Tatt til følge og er ferdig behandlet i forbindelse med vedtatt planprogram. Sameloven er lagt inn under kapittel 1.4.1 <i>Statlige planretningslinjer/rammer/føringer.</i>	

	Klima og miljø Statsforvalteren som klima og miljømyndighet vil legge vekt på at planforslaget tar hensyn til naturmangfold, vassdrag, klima, landskap og friluftsliv. Videre at mulige virkninger med hensyn til forurensning blir ivarettatt. Vi har følgende merknader til varsel om oppstart og planprogrammet: Naturmangfold Planen må vurderes etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. Det vil si at kjent kunnskap skal vurderes og effekten av påvirkningen må beskrives og vurderes.	Tatt til følge. Planen er vurdert etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, ref. <i>planbeskrivelsen</i> .	
	Unngå å spre fremmede arter Tiltakene vil kunne medføre en del terrenginngrep med oppgraving og flytting av masser. Planen må sikre at det ikke blir spredt eller tilført nye fremmede arter i forbindelse med tiltakene, jf. § 18 i Forskrift om fremmede organismer. Det er registrert flere funn av arter som står på fremmedartslista i planområdet, spesielt hagelupin. Det bør derfor tas inn som rekkefølgebestemmelse at lupin (og eventuelt andre fremmede, skadelige organismer i hht Fremmedartslista) skal fjernes på forsvarlig vis før anleggsarbeider settes i gang.	Tatt til følge. Det er sikret i bestemmelsene at fremmede plantearter som kan spres i naturen skal bekjempes, samt at behandling av fremmed art Hagelupin skal inngå i massehåndteringsplan knytt til igangsettingstillatelse, ref. <i>planbestemmelsene</i> .	
	Planen må vurdere og beskrive hvordan overvann skal håndteres Overvann bør løses på overflaten. I planforslaget bør man vurdere naturbaserte løsninger, og der dette ikke blir valgt, skal det begrunnes. Vi viser ellers til Statlige planretningslinjer for klima- og energi som skal legges til grunn for kommunens planlegging.	Tatt til følge. Det er utarbeidet en VAO-rammeplan i forbindelse med planforslaget som beskriver hvordan overvann skal håndteres.	
	Forurensset grunn Det er registrert forurensset grunn innenfor planavgrensningen. Reglene som skal sikre at forurensset grunn ikke medfører	Tatt til følge. Det er beskrevet i planbeskrivelsen hvordan forurensset grunn skal håndteres. Det er lagt inn	

	uakseptabel helse- og miljørisiko for omgivelsene, finnes i forurensningsforskriften kapittel 2. Planbeskrivelsen må beskrive hvordan forurenset grunn skal håndteres i det videre arbeidet. Grunnforurensning er deltema under forurensning i Miljødirektoratets veileder M-1941 Konsekvensutredninger for klima og miljø. Veilederen er utarbeidet for planer der det er krav om KU, men råd og metoder kan også benyttes i planbeskrivelsen for andre planer.	rekkefølgebestemmelser om at det må gjennomføres miljøteknisk grunnundersøkelser med tilhørende tiltaksplan i områder der det er påvist grunnforurensning, samt at det skal utarbeides en massehåndteringsplan som tar stilling til behandling / deponering av forurensende masser, jf. <i>Planbestemmelsene</i>.	
	Vi minner om at grunnforurensningen skal registreres i Miljødirektoratets grunnforurensningsdatabase. Dette bør være en bestemmelse i planen. Alle steder som har en forurensning i grunnen, dvs. verdier over normverdi, jf. vedlegg 1 til forurensningsforskriften kapittel 2, skal registreres i databasen. Alle steder der det er mistanke om det samme, skal også registreres. Andre lokaliteter kan registreres dersom forurensningsmyndigheten anser dette for hensiktsmessig.	Tatt til følge. Det er lagt inn en bestemmelse om dette.	
	Massehåndtering Overskuddsmasser av jord- og stein er næringsavfall, selv om massene ikke er forurenset av helse- eller miljøfarlige stoffer. Som hovedregel skal masser (næringsavfall) utnyttas eller gjenvinnes, før deponi vurderes som en løsning. Planforslaget må vise hvordan og hvor jord- og steinmasser skal mellomlagres og brukes til slutt, jf. veileder M-1243/2018. Statsforvalteren forutsetter at slike vurderinger blir gjort tidlig i utbyggingsprosjektet, slik at en unngår å måtte deponere masser. Næringsavfall skal leveres til godkjent mottak hvis det ikke kan gjenvinnes (forurensningsloven § 32). Varig lagring av masser (deponi) krever tillatelse etter forurensningsloven (jf. § 29 første ledd).	Tatt til følge. Det er lagt inn som en rekkefølgebestemmelse at det skal utarbeides en massehåndteringsplan som tar stilling til behandling / deponering av forurensende masser.	
	Midlertidige rigg- og anleggsområder kan medføre store inngrep i naturen	Tatt til følge. Det er sikret i planbestemmelsene at det skal i	

	Planforslaget må vise hvor midlertidige rigg- og anleggsområder skal være, hva de påvirker og hvordan disse områdene skal se ut når anleggsperioden er avsluttet.	forbindelse med rammesøknad innleveres anleggsplan som viser/redegjør dette.	
	Støy og støv I den grad tiltakene gir støy og utslipp til luft, skal retningslinjene for støy T-1442 med tilhørende veileder (M-128) samt retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging T-1520 legges til grunn for planforslaget. Grenseverdiene må bli overholdt.	Tatt til følge. Det er sikret i bestemmelsene at T-1442 og T-1520 skal legges til grunn.	
	Samfunnssikkerhet Vi forutsetter at det foretas en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) i tråd med plan- og bygningsloven § 4-3, og viser til DSB sin veileder Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging (2017). Statsforvalteren vurderer innsigelse (jf. DSBs retningslinjer for Statsforvalterens bruk av innsigelse) når - det kun er en sjekkliste med avkrysning uten beskrivelser, kilder og vurderinger. - det brukes beskrivelser som «området er ikke spesielt utsatt for XXX» uten at det videre grunngis eller vises til kilde. - grunnleggende tema, som et endret klima, eller ras/flom og lignende som tydelig er avmerket i kart, ikke er vurdert. - det er identifisert risiko og sårbarhet i området, men planforslaget ikke beskriver hvordan dette skal følges opp med avbøtende tiltak som sikres igjennom arealformål, hensynssoner eller generelle bestemmelser. - det planlegges tiltak av nasjonal/regional viktighet og det er forhold i området som kan ha innvirkning på dette, som ikke er vurdert eller har manglende vurdering. Når det gjelder ROS-analyse, må gjerne konklusjonen av denne fremstilles som del av KU. Det må imidlertid ligge et analysearbeid til grunn som vurderer alle faktorer som kan påvirke risiko og	Tatt til følge. Det er utarbeidet ROS-analyse i tråd med plan- og bygningsloven § 4-3, og viser til DSB sin veileder Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging (2017).	

	sårbarhet i de områdene som planlegges utbygd, eller som vil bli påvirket av ny arealplan. Denne analysen må beskrives enten tekstlig, eller i tabell som et vedlegg til planen/ innledning til KU, eller synliggjøres på andre måter, slik at vi ser hva som er vurdert av risiko- og sårbarhetsfaktorer.		
	Videre arbeid Statsforvalteren gjør oppmerksom på at dette er en veiledende uttalelse basert på de opplysningene som fremkommer av oppstartsvarslet. Statsforvalteren vil komme tilbake med en endelig uttalelse når planen sendes på høring. - Statsforvalteren ønsker å oppnå best mulig dialog og tidlig avklaring av nasjonale og viktige regionale interesser. Statsforvalteren oppfordrer kommunene til å benytte seg av regionalt planforum som en arena for dette. Saker meldes inn til Trøndelag fylkeskommune på postmottak@trondelagfylke.no. - Ønsker kommunen avklaringer under utarbeidelse av planforslaget er det mulig å ta kontakt med Statsforvalterens fagavdelinger eller saksbehandler på kommunal- og justisavdelingen. Se kontaktliste. - Kartverket tilbyr kvalitetssikring av arealplaner etter plan- og bygningsloven og vi minner om at det ved høring sendes ett eksemplar av SOSI-fil og PDF-fil til Kartverket Trøndelag på e-post: plantrondelag@kartverket.no	Tatt til orientering.	

2. Trøndelag fylkeskommune

Dato 26.05.2025

Avsender:	Sammendrag:	Kommentar:	Merknad frå administrasjonen:
Trøndelag fylkeskommune Dato 26.05.25	Overordnes plan I kommuneplanens arealdel 2014-2024 for Meråker kommune er området avsatt til «nåværende næringsvirksomhet». Det stilles krav til at minimum 10% av tomtearealet skal opparbeides med grøntareal.	Tatt til følge. Område avsatt til «nåværende næringsvirksomhet», nå BN1, har en maksimal utnyttelsesgrad på 50% BYA. Resterende deler av tomtearealet vil dermed i all hovedsak være ubebygd og kan opparbeides med blant annet grøntareal.	
	Planfaglige innspill I og med at tiltaket medfører fare for brann og eksplosjon, må fareområdet vurderes og avklares i reguleringsplanen. En presis planbeskrivelse som gjør det mulig å få et dekkende bilde av hensynet bak planen er viktig. Den må også vise hva planen vil medføre for berørte parter, interesser og hensyn. Det er viktig å legge til rette for bred medvirkning i en tidlig fase– ikke bare for berørte parter, men også for grendasamfunnet generelt. Planprogrammet skal inkludere opplegg for medvirkning, jfr PBL § 4-1, og bør gjenspeiles i <i>tabell 8-1 foreløpig framdriftsplan</i> .	Tatt til følge og er ferdig behandlet i forbindelse med vedtatt planprogram. Behov for folkemøte med berørte parter vil bli vurdert når planforslaget blir lagt ut på offentlig ettersyn. Dette er lagt inn i tabell 8-1 i planprogrammet.	
	Sameloven krever at kommunen konsulterer Sametinget og reindriftsnæringen i saker som kan påvirke dem. Dette er ikke omtalt i planprogrammet. Kommunen bør ha en plan for konsultasjoner i arbeidet, de skal også føre protokoll og synliggjøre om enighet er oppnådd, jf. Sameloven § 4-7.	Tatt til følge og er ferdig behandlet i forbindelse med vedtatt planprogram. Sameloven er lagt inn under kapittel 1.4.1 <i>Statlige planretningslinjer/rammer/føringer</i> i planprogrammet og er videreført i planforslaget.	
	Energi og industri Meråker Hydrogen har ifølge Statnett reservert 9,2 MW kapasitet. Dette er et lite effektbehov sammenlignet med de andre hydrogen/ammoniakk-prosjektene i område Midt som	Tatt til orientering.	

	ikke har fått tildelt tilknytning grunnet for lite kapasitet (totalt 255MW). Tiltakets størrelse er relativt lite, men vurderes som viktig for å utvikle verdikjeden for hydrogen. Andre aktører i regionen har organisert sitt arbeid i NORhyWAY som har søkt om EU finansiering, fordi det er behov for tett samarbeid mellom private og offentlige for å realisere hydrogen som en alternativ energibærer. Trøndelag fylkeskommune oppfordrer Meråker kommune til å vurdere et tettere samarbeid med disse aktørene NORHyWAY - RENERGY - Renewable Energy Cluster.		
	En av de viktigste barrierene for etablering av hydrogenproduksjon er mangel på avtagere/et fungerende marked. Planprogrammet beskriver at produsert hydrogen skal transporteres på containere på lastebil fra tiltaksområdet. Planprogrammet bør beskrive transportavstand fra hydrogenproduksjon til potensielle avtakere for hydrogenet.	Tatt til orientering. Transportavstand fra hydrogenproduksjonsanlegget er ikke vurdert i planarbeidet, da dette er detaljer som ikke er på plass så tidlig i prosjektet. Transport av farlig gods er vurdert som en del av ROS-analysen.	
	Utnyttelse av varme og andre reststrømmer (industrielle symbioser) er etter vår vurdering ikke godt nok beskrevet i planprogrammet. Investeringer i infrastruktur for utnyttelse av varme og vann må skje i samarbeid med kommunen, og krever systematisk planlegging. Vi viser her til Statlige planretningslinjer for klima og energi - Lovdata: Kommunene skal legge til rette for utnyttelse av lokale varme- og kjølekilder, herunder overskuddsvarme. Kommunene skal også legge til rette for fjernvarme eller andre felles løsninger for varme- og kjøleforsyning der det er hensiktsmessig. Meråker kommunes planlegging for effektiv og fleksibel energibruk, bør framgå av planprogrammet.	Innspillet er tatt til følge. Under kapittel 1.4 <i>Statlig planretningslinjer for klima og energi (2024)</i> i planprogrammet er det beskrevet bedre at kommunene skal legge til rette for utnyttelse av lokale varme- og kjølekilder. Dette er også omtalt i planbeskrivelsens kapittel 5.8.	
	Planprogrammet bør beskrive kompetansebehov og sysselsettingspotensial i bygging og drift av anlegget.	Tatt til følge. Sysselsettingspotensial er vurdert som en del av planbeskrivelsen, hvor det er benyttet erfaringstall basert på tilsvarende anlegg.	

		Personell som skal håndtere hydrogen og frakte containere vil bli gitt nødvendig opplæring, jf. <i>Planbeskrivelsen</i> .	
	Tiltakets behov for klimatilpasning, slik som overvannshåndtering på næringsområdet og økt fare for ras og skred (ref. statlige planretningslinjer Klima og energi 5.3) må tas inn i planprogrammet, og beskrives i det videre planarbeidet.	Tatt til orientering. I tabell 8-2 i planprogrammet står det skrevet det er ingen registrerte naturfarer i området, men at temaet <i>Virkninger som følge av klimaendringer</i> vil blir vurdert videre i planarbeidet. Som en del av planforslaget er overvannshåndtering og fare for ras og skred vurdert i planforslagets vedlagte ROS-analyse og planbeskrivelse. Aktuelle tiltak er sikret i planbestemmelsene.	
	Nyere tids kulturminner Vi ser det som positivt at forslaget til planprogram beskriver Kopperå kulturmiljø med sefrak-bygninger og parkbelte som buffersone. For ordens skyld kan vi nevne at gjeldende regional plan for kulturmiljø er Mangfoldige trøndelag (2022-2030), (ikke verneplan for kulturmiljø for Nord Trøndelag, 1995, som planforslaget henviser til). Kopperå er del av et regionalt prioritert kulturmiljø, og det bør fremgå tydelig i reguleringsplanen hvilke konsekvenser etablering av hydrogenfabrikken vil få for kulturmiljøet, og hvordan kulturmiljøet hensyntas i planen. Vi ber om at forslagsstiller i forbindelse med konsekvensutredningen utarbeider fotomontasjer som tydelig illustrerer virkningen tiltaket vil få på kulturmiljøet og det omkringliggende landskapet visuelt og fysisk. Det er særskilt viktig at bruksverdien til de historiske bygningene og kulturmiljøverdiene svekkes i minst mulig grad.	Tatt til orientering. Temaet er vurdert i planforslagets ROS-analyse og videre omtalt i planbeskrivelsen. Det er ikke utarbeidet fotomontasjer på nåværende tidspunkt, da det ikke foreligger konkret utbyggingsprosjekt per dags dato.	
	Vi forventer at grøntområdet beholdes med samme arealformål som i gjeldende plan, som en tydelig buffer	Tatt til følge. Det er regulert inn hensynssone H570 Bevaring kulturmiljø	

	mellom det historiske kulturmiljøet og nytt industrianlegg. Etter hva vi kan se i gjeldende kommuneplan ligger det ikke hensynssone H570 Bevaring kulturmiljø på planområdet. Vi anbefaler at dette gjøres.	over de tre grøntområdene øst i planområdet, med tilhørende bestemmelser. Dette gjelder Myrbanen og parkbeltene øst for BN2.	
	Tiltak som forringer kulturminneverdiene i kulturmiljøet Kopperå skal ikke tillates. Tydelige bestemmelser på utforming og maksimal høyde bør utformes. Ny bebyggelse skal harmonere med omkringliggende bebyggelse, og møte innbyggere og arbeidere som et tilskudd til deres lokalsamfunn. Hvis reguleringen medfører vesentlig svekkelse av regionale kulturmiljøverdier i Kopperå, kan dette medføre innsigelse. Innsigelsen vil bli behandlet politisk i fylkesutvalget.	Høyden tar utgangspunkt i det høyeste bygget innenfor næringsparken i dag, men en mindre økning for å tilpasse fremtidige installasjoner. Det er ikke stilt særskilte utformingskrav, da selve næringen vil være førende for hvordan utforming må være. Byggehøyden, som er satt til 13,5 meter, vil etter vår vurdering ikke komme i nærheten av smelteverket sitt tidligere uttrykk, og vil derfor ikke medføre svekkelse av kulturmiljøet i Kopperå, jf. <i>Planbeskrivelsen</i>.	
	Vi viser for øvrig til vår uttalelse til varsel om oppstart av reguleringsplanarbeid – reguleringsendring av Kopperå 23.08.2022.	Tatt til orientering. For tidlegare merknad til oppstart av planen, vert det vist til eigen vurdering gjort i planbeskrivelsen for forrige fase, datert 23.12.2022.	

3. Sametinget

Dato 29.04.2025

Avsender:	Sammendrag:	Kommentar:	Merknad frå administrasjonen:
Sametinget Dato 29.04.25	Sámediggi - Sametinget uttaler seg her om samiske kulturminner. For hensyn som angår reindrift forutsetter vi dialog med reindriftsforvaltninga samt gjeldende reinbeitedistrikt.	Tatt til orientering.	
	Etter vår vurdering er det lite sannsynlig at tiltaket vil komme i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sámediggi - Sametinget har derfor ingen kulturmiljøfaglige merknader til planen. Vi minner om den generelle aktsomhets- og meldeplikten som bør nevnes i reguleringsbestemmelsene under eget punkt: - Skulle det under anleggsarbeid komme fram spor etter eldre aktivitet i området, må tiltaket umiddelbart stanses. Melding sendes Sámediggi - Sametinget omgående, jf. kulturminneloven § 8 annet ledd. Vi forutsetter at dette pålegget videreformidles til dem som skal utføre arbeidet. Vi minner også om at alle samiske kulturminner fra 1917 eller eldre er automatisk fredet ifølge kml. § 4 annet ledd. Mange er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme et automatisk fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kml. §§ 3 og 6. Det vises til egen uttalelse fra fylkeskommunen.	Tatt til følge. Det er sikret i bestemmelsene at dersom det under arbeidet i tiltaksområdet påtreffes kulturminner under jordoverflaten som kan være fredet eller vernet i medhold av kulturminneloven § 4, skal arbeidet straks stanses i den utstrekning som det berører kulturminnet med sikringssone på 5 meter omkring. Funn skal meldes til vedkommende kulturmyndighet iht. kulturminnelovens §8, jf. <i>Planbestemmelsene</i> .	

4. NVE

Dato 09.05.2025

Avsender:	Sammendrag:	Kommentar:	Merknad frå administrasjonen:
NVE 09.05.25	Vi viser til brev at 15.04.2025 i forbindelse med ny høring av detaljreguleringsplan Kopperå som den gang ble kjørt etter forenklet prosess. NVE har ingen ytterligere merknad nå som det på nytt er varslet oppstart av planarbeid med ordinær prosess utover det vi skrev i vårt brev ifm. forenklet prosess (vår referanse 202213428-4 datert 20.11.2023).	Tatt til orientering.	

5. DSB

Dato 28.05.2025

Avsender:	Sammendrag:	Kommentar:	Merknad frå administrasjonen:
DSB Dato 28.05.25	Etter § 14 i forskrift om håndtering av farlig stoff skal virksomheter som håndterer farlig stoff gjennomføre en risikovurdering for håndteringen, inkludert både interne og eksterne forhold og uønskede tilsiktede handlinger. Dersom det basert på risikovurderingen vurderes nødvendig å etablere arealmessige begrensninger for å sikre omgivelsene på en tilfredsstillende måte skal dette opprettes, jf. forskrift om håndtering av farlig stoff § 16. Arealmessige begrensninger fastsettes etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven (PBL). Aktuelle veiledere: 1. Storulykkevirksomheter oppbevarer store mengder farlige kjemikalier som kan medføre fare for mennesker, miljø og/eller materielle verdier. Det er avgjørende at man tar spesielle hensyn til risikoen storulykkevirksomheter representerer når nye planer vurderes, og at behovet for å etablere arealmessige begrensninger vurderes gjennom risikoanalyser. Formålet med arealmessige begrensninger er å sikre	Tatt til følge. Det er regulert inn hensynssoner rundt anlegget for å sikre tilstrekkelig avstand mellom virksomheten og omgivelsene slik at risikoen er på et akseptabelt nivå	

	tilstrekkelig avstand mellom virksomheten og omgivelsene slik at risikoen er på et akseptabelt nivå. For mer informasjon: <i>Veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter</i> (www.dsb.no). 2. Ved behov for å etablere arealmessige begrensninger, kan dette gjøres gjennom fastsettelse av hensynssoner etter PBL. Risikokonturer rundt anlegg som håndterer farlig stoff, kan legges til grunn for etablering av graderte hensynssoner. Det er utarbeidet retningslinjer for kvantitative risikovurderinger med risikokonturer. For mer informasjon: <i>Retningslinjer for kvantitative risikovurderinger for anlegg som håndterer farlig stoff</i> (www.dsb.no)		
	Samfunnssikkerhet generelt DSB skal også være en pådriver for at lokale- og regionale myndigheter inkluderer samfunnssikkerhet i arealplanarbeidet, mens det er Statsforvalteren som har ansvaret for å påse at dette gjennomføres. DSB har utarbeidet en Natech (Natural hazard triggered technological accidents)-veileder som kan brukes av virksomhetene i arbeidet med å unngå at naturhendelser fører til ulykker med farlige kjemikalier.	Tatt til orientering. Natech vil være en del av vurderingene av eksterne forhold i ROS-analyse iht. plan- og bygningsloven (pbl) og byggt teknisk forskrift kapittel 7 om sikkerhet mot naturpåkjenninger, samt risikoanalysen (QRA) iht. §14 i forskrift om farlig stoff.	
	Krav om å innhente samtykke For anlegg omfattet av storulykkeforskriften gjør vi oppmerksom på at det i henhold til § 17 første ledd i forskrift om håndtering av farlig stoff, stilles krav om at virksomheten innhenter samtykke fra DSB i rimelig tid før håndtering av farlig stoff påbegynnes. Dersom det skal bygges nytt anlegg, skal samtykke innhentes i rimelig tid før bygging kan påbegynnes. Et samtykke innebærer at DSB har vurdert risikoen omgivelsene utsettes for som akseptabel.	Tatt til følge. Det skal foreligge samtykke fra DSB dersom næringer omfattes av storulykkeforskriften før rammetillatelse (felt BN1), jf. <i>Planbestemmelser</i> punkt 5.1.	

	Fortetning av industri Fortetning av industri kan bidra til økt risiko og videre behov for særskilte tiltak. Etter § 18 i forskrift om håndtering av farlig stoff, skal nabovirksomheter som hver for seg håndterer farlig stoff der en hendelse kan få konsekvens for nabovirksomhet, utveksle informasjon og samordne tiltak slik at sikkerheten blir ivaretatt.	Tatt til orientering. Det vil bli gjort en vurdering og oppfølging etter §18 i forskrift om håndtering av farlig stoff.	
	Brann- og redningsvesenets rolle I planarbeid som omhandler virksomheter som skal håndtere farlig stoff, bør brann- og redningsvesenet involveres så tidlig som mulig.	Tatt til følge. Det har vært kontakt med brannvesenet i forbindelse med utarbeidelsen av ROS-analysen. I forbindelse med samtykke hos DSB må det gis en bekreftelse på at virksomheten har hatt dialog med lokale myndigheter for samordning av virksomhetens beredskapsplan med offentlige beredskapsplaner.	
	DSBs kommentarer Basert på dokumentasjon vedlagt detaljreguleringen går det frem at det planlagte hydrogenanlegget vil omfattes av storulykkeforskriften. Dette vil kreve innhenting av samtykke fra DSB. Dersom det skal bygges et nytt anlegg skal samtykke innhentes i rimelig tid før selve byggingen av det planlagte anlegget kan påbegynnes.	Tatt til følge. Det skal foreligge samtykke fra DSB dersom næringer omfattes av storulykkeforskriften før rammetillatelse (felt BN1), jf. <i>Planbestemmelser</i> punkt 5.1.	